

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Petržalka

Materiál na rokovanie
Miestneho zastupiteľstva
dňa 24. júna 2025

Materiál číslo: 70 /2025

Nesúhlas so zámerom Slovnafu na vybudovanie veľkokapacitnej spaľovne v Bratislave

Predkladateľ:

Adam Sarlós, poslanec mestskej časti Bratislava-Petržalka
Elena Pätoprstá, poslankyňa mestskej časti Bratislava-Petržalka

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodová správa

Zodpovedný:

Adam Sarlós, poslanec mestskej časti Bratislava-Petržalka
Elena Pätoprstá, poslankyňa mestskej časti Bratislava-Petržalka

Spracovateľ:

Adam Sarlós, poslanec mestskej časti Bratislava-Petržalka
Elena Pätoprstá, poslankyňa mestskej časti Bratislava-Petržalka

Návrh uznesenia

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava–Petržalka

a/ vyjadruje

nesúhlas so zámerom Slovnaftu na vybudovanie veľkokapacitnej spaľovne pre spracovanie dovážaného komunálneho a nebezpečného odpadu na území hlavného mesta SR Bratislava. Ako hlavný dôvod nesúhlasu uvádzame ochranu zdravia obyvateľov a nevhodné umiestnenie spaľovne v už tak veľmi zaťaženom území z hľadiska kumulácie znečistenia ovzdušia z viacerých zdrojov. Nesmieme dopustiť, aby bola prislúchajúca lokalita ohrozená negatívnym dopadom činnosti spaľovne na kvalitu ovzdušia a spodných vôd. Ak Slovnaft potrebuje rekonštruovať starú spaľovňu pre svoje potreby tak, aby spĺňala nové normy na ochrany ovzdušia vďaka bezpečnejšej technológii, žiadame, aby sa nenavýšovala kapacita tejto, ani novej spaľovne, nedovážal sa komunálny a nebezpečný odpad z ostatných štátov EÚ a ani z územia celého Slovenska, nezvyšovalo sa tak zaťaženie z nárastu dopravy v okolí Bratislavy, nezvyšovala sa tvorba CO² a najmä aby sa nezvyšovalo riziko zhoršenia zdravia obyvateľov Petržalky a celej Bratislavy.

b/ poveruje

1. zástupkyňu starostu mestskej časti Bratislava-Petržalka informovať písomne ministra životného prostredia SR o stanovisku poslancov mestskej časti Bratislava-Petržalka k danému zámeru Slovnaftu.

Dôvodová správa

Bratislava dlhodobo trpí za politické rozhodnutie predstaviteľov totalitného režimu, ktorí neakceptovali varovania odborníkov a na príkaz z Moskvy umiestnili Slovnaft na najväčší zdroj pitnej vody na Žitnom ostrove. Dosvedčuje to aj havária v 70-tych rokoch, ktorá navždy znehodnotila zdroj pitnej vody v Podunajských Biskupiciach a odsúdila nás na trvalé odčerpávanie znečistenia cez tzv. hydraulickú clonu, ktorú zabezpečuje Slovnaft. Dnes nám hrozí realizácia zámeru veľkokapacitnej spaľovne na dovážaný odpad, ktorá má byť v území s najväčšou hustotou obyvateľstva na Slovensku a má stáť vo Vlčom Hrdle v lokalite, známej svojim znečistením ovzdušia z rafinérie a petrochemického priemyslu. Navrhované spaľovňa podľa zvozovej štúdie Slovnaftu bude spaľovať odpady z celého západného Slovenska okrem Bratislavy. Vplyv takejto prevádzky na zdravie obyvateľov nie je možné hodnotiť izolovane. Vzhľadom na vysokú kapacitu spaľovne, hmotnostný tok niektorých vypúšťaných znečisťujúcich látok nebude zanedbateľný a v konečnom dôsledku to ovplyvní celkové znečistenie ovzdušia v dotknutých častiach Bratislavy Podunajské Biskupice, Vrakuňu a Petržalka.

Predložený návrh uznesenia teda reaguje na zámer spoločnosti Slovnaft rozšíriť kapacitu existujúcej spaľovne nebezpečného odpadu na území hlavného mesta Bratislavy. Zámer vyvolal zásadné obavy a kritiku zo strany odbornej aj občianskej verejnosti, ako aj zástupcov miestnych samospráv. Miestne zastupiteľstvo Bratislava – Petržalka preto považuje za dôležité postaviť sa k tejto téme jednoznačne a presadzovať verejný záujem obyvateľov Bratislavy.

Dňa 16. 4. 2025 sa konalo verejné prerokovanie v rámci procesu EIA k tomuto zámeru. Diskusia medzi odborníkmi, zástupcami investora a občanmi poukázala na viacero vážnych nedostatkov zámeru aj procesu jeho posudzovania. Základné výhrady možno zhrnúť nasledovne:

1. Neprimeraná kapacita spaľovne

Zámer predpokladá spaľovanie až 317 000 ton odpadu ročne, vrátane 60 000 ton nebezpečného odpadu. Takáto kapacita ďaleko presahuje potreby samotného Slovnaftu alebo Bratislavy a jej širšieho okolia a vytvára predpoklad, že zariadenie bude slúžiť na zhodnocovanie odpadu z iných častí Slovenska, prípadne aj zo zahraničia. To je pre Petržalku aj celú Bratislavu neprijateľné.

2. Zvýšenie záťaže na životné prostredie a zdravie

Bratislava, najmä jej východná časť, už teraz trpí vysokou mierou znečistenia ovzdušia. Pridanie ďalšieho významného zdroja emisií by mohlo zmariť úsilie o znižovanie znečistenia a priamo ohroziť zdravie obyvateľov v dotknutých mestských častiach. Vzniknuté emisie vrátane dioxínov, ťažkých kovov a jemných prachových častíc môžu mať vážne dopady na verejné zdravie. Tieto emisie budú šírené vzduchom aj do Petržalky aj celej Bratislavy a okolia.

3. Nedostatočne zhodnotené dopady v procese EIA

V procese posudzovania neboli dostatočne vyhodnotené kumulatívne vplyvy spaľovne v kontexte ostatných priemyselných zdrojov znečistenia v regióne. Takisto chýba hĺbková analýza rizík spojených s manipuláciou s popolčekom a inými vedľajšími produktmi spaľovania, ktoré môžu kontaminovať ovzdušie, pôdu alebo vodu. Chýba aj variantné riešenie pre proces EIA.

4. Dopravná záťaž a logistika

Plánované navážanie odpadu do areálu Slovnaftu môže výrazne zvýšiť nákladnú dopravu v mestských častiach, ktoré už teraz čelia nadmernému dopravnému zaťaženiu.

Na základe uvedeného miestne zastupiteľstvo v Petržalke nesúhlasí so zámerom rozšírenia spaľovne Slovnaft v predloženej podobe. Zároveň deklarujeme pokračovať v presadzovaní záujmov obyvateľov Petržalky vo všetkých ďalších fázach povoľovacieho procesu, vrátane pripomienkovania, konzultácií a prípadného právneho postupu, ak by zámer mal byť schválený v súčasnej podobe. Poverujeme súčasne 1. zástupkyňu starostu o informovanie MŽP.